

**De Hoeksteen van het Messiasbelijdende Jodendom**  
**– De Godheid van Jesjoea –**

Door Joel Liberman, Executive Director, International Messianic Jewish Alliance

***“Maar als iemand komt en jullie vertelt over een andere Jesjoea dan degene, over wie wij jullie vertelden, of als jullie een geest ontvangen verschillend van degene, die jullie ontvingen, of een zogenaamd “goed nieuws” accepteren verschillend van het Goede Nieuws, dat jullie al accepteerden, dan verdragen jullie dat zeer wel!” (2Kor. 11:4)***

**De Uitdaging Nader Bekeken – Het Maakt Zeker Uit!**

Wat betekent het voor ons om het God-zijn van Jesjoea te erkennen? Het betekent, dat wij er naar streven om een verbaal getuigenis te geven van de realiteit van een verlossende ontmoeting met de levende God, zodanig dat dit recht doet aan de echtheid van die ontmoeting en anderen uitnodigt om hierin te delen.

Ik heb een agressieve titel aan dit hoofdstuk gegeven, maar ik begrijp ten volle dat de zaak van de godheid van Jesjoea's niet los gezien kan worden van de rest van onze theologie. De Jesjoea, die wij belijden, is bijvoorbeeld niet docetisch; zijn God-zijn gaat niet ten koste van zijn mens-zijn. Maar zeer zeker is het God-zijn van Jesjoea een essentieel punt voor de toekomst van de Messiasbelijdende Joodse beweging. Laat me opmerken dat we niet alleen met ons verstand deze reis kunnen ondernemen om het God-zijn van Jesjoea te begrijpen, want onze toewijding aan ADONAI en Zijn Zoon betreft altijd ons hart erbij. Want, ziet u, wij proberen zaken te beschrijven, die niet of nauwelijks te vergelijken zijn met ervaringen uit het dagelijks leven.

We zouden ons hebben kunnen afvragen: is het God-zijn van de Messias een ‘christelijke’ uitvinding? Is het geloven aan zo’n godheid het gevolg van wat het christendom over Jesjoea gelooft? Of is er mogelijkwijs binnen de Hebreeuwse geschriften en het Joodse gedachtegoed ruimte voor een dergelijk begrijpen en geloof? Is het zelfs maar aannemelijk te noemen, dat de Joodse gemeenschap gaat geloven dat een mens God zou kunnen zijn? Het is duidelijk dat de discussie over de goddelijkheid van Jesjoea een van de meest moeilijke is, als het om het delen met de Joodse gemeenschap gaat. Laten we dus, aan de ene kant proberen ons Joodse volk geen ‘geestelijke indigestie’ te geven. Met andere woorden, we hebben veel meer te zeggen dan ze in één keer kunnen verdragen! Maar aan de andere kant moeten we een **onaangepaste** en **onbevreesde** presentatie van Jesjoea geven!

**Het Zichtbare Beeld van de Onzichtbare God.**

Rav Sja’oel zei tegen de Kolossenzen aangaande Jesjoea: **“Hij is het zichtbare beeld van de onzichtbare God”** (Kol. 1:15), maar ons Joodse volk heeft moeite met de goddelijkheid en het God-zijn van Jesjoea vanwege de geschiedenis, wetenschap, kunst, vertalingen & theologie. Ziet u, als **Mozes** ADONAI moest vragen: 'Wie, zal ik zeggen, heeft mij naar jullie (zijn mede Israëlieten) gezonden?', dan kunnen we begrijpen dat er sprake is van een voortschrijdende openbaring! ADONAI kon zijn tegenwoordigheid niet onmiddellijk helemaal aan ons openbaren. We dienen onze zaak bijbels te onderbouwen en het relevant maken voor ons Joodse volk, zodat zij de volle openbaring

kunnen begrijpen van wie Jesjoea is en wie de God van onze vaders is – en hoe ze met elkaar in verband staan, in een poging om Zijn Naam te proclameren. We moeten een antwoord hebben en bereid zijn om het in liefde, nederigheid en vrees te geven (1 Kefa – Petrus 3:15).

Is God zichtbaar of onzichtbaar? **ALLEBEI!** God heeft dimensies! Hij is te groot om Hem te kunnen zien; want dan zou je net zo groot als Hij moeten zijn!

De zichtbare God: Genesis 32:30

Jacob noemde de plaats Pniël, 'want ik heb God van aangezicht tot aangezicht gezien'; Richteren 13:22: Manoach ziet God.

De onzichtbare God: Jochanan 1:18 “Niemand heeft ooit God gezien, maar de enig geboren Zoon, die identiek is met God en die aan het zijde van de Vader is, die heeft Hem doen kennen.”

Het Beeld van God: Hoe ziet God eruit? Hij lijkt op ons! Genesis 1:27 zegt: **“God schiep de mens als Zijn evenbeeld; als evenbeeld van God schiep Hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.”**

Dit is het enige rechtsgeldige bewijs in het Woord over hoe God eruit ziet en hoe Hij zich onderscheidt. God heeft mannelijke en vrouwelijke eigenschappen! Mensen werden gemaakt naar het beeld van God (Ja'akov/Jacobus 3:9). Er staat niets over het gelijk zijn van God en engelen. God is verschillend van al het andere, maar op **ONS** lijkt Hij nog het meest! Evenwel, Hij kon ons niet precies op Hem doen lijken als Hij wilde dat we ons zouden voortplanten. Dus moest hij ons verdelen in mannelijk en vrouwelijk, zodat we ons als de rest van de schepping zouden kunnen vermenigvuldigen. Om ons leven te geven, moest God ons scheiden - de allereerste wet in de biologie. Als we het daarom hebben over vaders en zonen in de Schriften, dan is het niet vergezocht dat er een Zoon is in de Godheid! Een zoon, eeuwig, gelijkwaardig aan God! Het is niet alleen maar een theologisch argument, het gaat over een relatie. We zien eruit als God, en Hij lijkt ietwat op ons!

Het idee dat God water, ijs en damp zou zijn is maar een slecht paradigma om de Godheid te beschrijven!

Hoe is God 'zichtbaar' en 'onzichtbaar'? Hij is als wij! Dus, als we naar zijn beeld gemaakt zijn, blijf dan eens een uur in de buurt van een net overleden persoon en zie hoe 'hun lichten uitgaan' (in hun ogen). Een deel is zichtbaar (hun vlees), maar de andere delen zijn onzichtbaar (en zijn ergens anders heen gegaan). Is dat niet veel beter dan water, ijs en damp?

Dus, wij mensen zijn voor een deel zichtbaar, en voor twee delen onzichtbaar! En zo, in de Schriften aangaande de Godheid, kijken we naar het zichtbare beeld van God (Jesjoea), en ook worden we bepaald bij enige voorstellingswijzen van het onzichtbare beeld van God (*Roeach Hakodesj* & de Vader).

Rav Sja'uel legde uit dat de god van deze wereld (haSatan) de gedachten van de mensen verblind heeft, (inclusief het Joodse volk), **“om te verhinderen, dat zij het licht zien, dat schijnt van het Evangelie over de glorie van de Messias, die het beeld is van God.”** (2 Cor. 4:4).

Hoe heeft haSatan dit gedaan? Wel, door de geschiedenis heen heeft hij miljarden stukjes verkeerde informatie over wie God is ingebouwd. Bijna 18 eeuwen van verkeerde beelden hebben Jesjoea tot een van drie goden gemaakt – een radicale afwijking van de oude Joodse percepties van de onzichtbare God van Israel en van de sterke Joodse overtuiging om zich te houden aan het gebod 'geen gesneden beelden te hebben', die we in de katholieke kerken vinden, hangende aan een kruis.

Vrienden, de Schriften zeggen ons, dat niemand, hoe vroom en rechtvaardig ook, hoe zonder zonde wij mogen lijken, een kans maakt zonder het verzoenende werk van het bloed van Jesjoea. Jesaja 43:11 zegt, dat los van JHWH er geen Redder is. Dus zijn de verzoening door het bloed en de godheid van de Messias nauw met elkaar verbonden! Deze openbaring is een sleutel om ons het begrip van redding toe te eigenen. Hoe kan iemand het God-zijn van Jesjoea afwijzen en wel Hem accepteren als zijnde Gods verzoening van de mens met Zichzelf? Wat zou dan het verschil zijn tussen de dood van Jesjoea en de dood van alle grote profeten en rechtvaardigen die voor Hem stierven, als men op deze manier gelooft? Er zijn vele dogmatische gradaties hier, maar om te zeggen dat Jesjoea goddelijk was en niet te zeggen dat Hij God is, is minder dan Hij verdient.

De Mormonen prediken Jesjoea, en veel 'goede' mensen geloven in deze Jesjoea. Het probleem is, dat dit niet de Jesjoea van de Bijbel is. Hoeveel flexibiliteit kunnen we hierin toelaten? Jesjoea de Messias, was volledig God (Joh. 8:58), en volledig Mens (Jes. 53:3, Joh. 11:35, Hebr. 4:15). Hij was er al voor zijn incarnatie (Richteren 13:18, Joh. 8:58) en heeft de rang van koning (Jes. 9:7, Zach. 12:10f, Joh. 18:35, 36), profeet (Deut. 18:18f, Luk. 21:20f), en *Cohen Gadol* (Gen. 14:18-20, Ps. 110:4, Hebr. 7:1-3).

Jesaja 9:6,7: Hoe zal de Messias komen? Hij zal worden geboren. Is Hij alleen maar een mens? Nee, Hij is *El Gibbor* ('Machtig God'). Hoe lang is Hij er geweest? Vanaf het begin! Hij heet *Avi'Ad* (Vader van Eeuwigheid). Hoe lang zal Hij er zijn? Voor altijd!

Kolossenzen 1:15,19 – Hoe veel van God woont er in Jesjoea? Zijn hele wezen.

### **Menselijke Godheid binnen Joods Gedachtengoed en Schriften.**

Binnen het 'traditionele' Jodendom wordt de Messias gezien als een apart persoon, apart van God en niet goddelijk in natuur. Maar ondanks deze gangbare mening zijn er andere Joodse begrippen en schriftplaatsen die een complexere visie van het geheel toelaten. Drie hiervan dienen bekeken te worden:

1. *Hahitgalmoet* – het begrip van belichaming. God kan Zichzelf een lichaam geven, of Zichzelf daarmee bekleden; zijn tegenwoordigheid en kracht tijdelijk stellen in wat Hij maar wil.
2. *Hasjikoef* – het begrip reflectie. God kan Zichzelf weergeven in wat Hij maar verkiest.
3. *Sjaliach Sjaveh Sjalbo* – de boodschapper heeft de autoriteit van wie hem zendt.

**Hahitgalmoet** leert ons, dat God alles van Zichzelf kan inpassen in wat Hij maar verkiest. Het begrip komt in de hele Schrift voor. Wat voorbeelden:

<b>Verscheen aan:</b>	<b>Verwijzing:</b>	
Abraham	Genesis 15:17	God verschijnt als een rokende vuurpot, met een brandende fakkel
Abraham	Genesis 17:1-22	De Heer verscheen talloze keren aan Abraham
Abraham	Genesis 18:1-3, 10	De Heer verscheen bij de eiken van Mamre
Jacob	Genesis 32:24-30	Jacob noemde de plaats Pniël, omdat 'ik daar God gezien heb!'
Mozes	Exodus 3:2-6	God riep hem vanuit de doornstruik
Israëlieten	Exodus 19	God bewoont een wolk, donder, bliksem en het geluid van de trompet
Israëlieten	Exodus 40:44-38	Zijn tegenwoordigheid in de Tabernakel en de wolk bij dag en vuur bij nacht
Simson's ouders	Richteren 13: 19, 22	De Heer deed iets wonderlijks ...'we hebben God gezien!'
De brandende oven	Daniël 3: 22-25	'ik zie vier mannen en de vierde ziet er uit als een zoon van de goden.'

Alleen al in het leven van Abraham vertoonde God Zich in vele fysieke gedaantes. Soms namen die gedaantes de vorm van een mens aan. Echter, wanneer Hij in Genesis 15 het verbond vestigt ('snijdt'), kiest God ervoor een rokende vuurpot en brandende fakkel te belichamen. In de hoofdstukken 18 en 19 verschijnt God verschillende keren fysiek, in menselijke vorm, aan Abraham. In hoofdstuk 32 is zijn kleinzoon Jacob de hele nacht aan het worstelen met een 'man', maar de ochtend erop noemt hij de plaats Pniël en zegt hij dat hij het aangezicht van God heeft gezien. Binnen drie generaties van de familie van Abraham verschijnt God diverse keren in diverse gedaantes, en laat zien dat Hij bij machte is elke vorm aan te nemen, die Hij maar verkiest.

In het boek Exodus zien we opnieuw verschillende fysieke manifestaties van God. Op unieke wijze belichaamt God een brandende doornstruik, die niet wordt verteerd. Hij spreekt zelfs hoorbaar tot Mozes vanuit deze vorm. In hoofdstuk 19 beklimt Mozes de berg Sinai om het verbond van God te ontvangen. Als hij daar is, laat God Zich aan het volk van Israël kennen in de vorm van een wolk, donder, bliksem en trompetgeschal. God leidt vervolgens de kinderen van Israël door de woestijn in de vorm van een wolk bij dag en een vuurkolom bij nacht. Als de Tabernakel gereed is, woont Gods tegenwoordigheid in de tent.

In Richteren 13 hebben de moeder van Simson en daarna zijn vader ontmoetingen met een man die een boodschapper van de Heer lijkt, misschien een engel. Echter, in vers 19

staat specifiek, dat de HEER Zelf verbazingwekkende dingen doet en in vers 25 zegt de vader van Simson: ‘we zijn gedoemd te sterven! We hebben God gezien!’.

Dit zijn slechts een paar voorbeelden binnen de Hebreeuwse Geschriften, waarin we God een fysieke vorm zien belichamen, een menselijke of een onbezielde vorm. De bekendheid van deze verhalen laat ons zien, dat ze niet alleen maar hogelijk worden gewaardeerd, maar als waar worden beschouwd.

**Hasjikoef** leert ons dat God Zichzelf kan weergeven in de vorm die Hij verkiest. Misschien wel het meest duidelijke voorbeeld is Gods schepping van de mensheid. We zagen eerder aan de bewoording in Genesis, dat Adam en Eva samen het collectieve beeld van God reflecteren. (Genesis 1:26,27). In Genesis 9:6 staat de volgende tekst: **“Wie bloed van mensen vergiet, diens bloed wordt door mensen vergoten, want in het beeld van God heeft Hij de mens gemaakt.”** Hier beginnen we te zien, hoe belangrijk God zijn beeld vindt, en degenen die zijn beeld dragen. God verdedigt zijn beeltenis vurig en toont een rechtvaardigde woede ter zake van afbeeldingen. In Deuteronomium 5 bijvoorbeeld worden de kinderen van Israël bevolen geen enkele afbeelding te hebben. Twee hoofdstukken later vertelt God de natie op krachtige wijze, dat Hij ze zal brengen in het land dat Hij beloofd heeft, en dat ze daarbij de afbeeldingen van de heidense goden moeten vernietigen. Dus begrijpen we uit dit tekstgedeelte, dat God valse afbeeldingen haat, die worden aanbeden in plaats van Hem. Hij heeft er ook voor gekozen om zijn beeld door de mens weer te geven en is een krachtdadige beschermer hiervan.

Tenslotte leert **Sjaliach Sjaveh Sjalbo** ons dat de boodschapper de autoriteit heeft van degene, die hem zendt. Dit wordt net als de andere twee gedachten door de Schrift ondersteund.

Wellicht een van de eerste voorbeelden in de Schrift vindt men in het boek Jozua, als de Israëlieten dichtbij Jericho kamp hebben gemaakt. Jozua wordt door de bevelhebber van het leger van de Heer bezocht (Jozua 5). In Jozua 5:15 wordt deze genoemd **שר צבא יהוה** of prins/leider van de legermachten van God. De titel impliceert een subjectieve relatie van de bevelhebber met God. In deze situatie stuurt God zijn boodschapper om Jozua een boodschap over te brengen. Deze boodschapper heeft de autoriteit van God en de daaruit voortvloeiende vrijheid om binnen die autoriteit te handelen.

Nog een ander prachtig voorbeeld van de autoriteit van de boodschapper vormt de zoektocht van Abraham om een vrouw voor Izaäk te vinden (Genesis 24). Abraham stuurt zijn knecht met specifieke eisen, maar geeft hem de autoriteit en vrijheid om de beslissing namens hem te nemen.

Door deze drie begrippen zien we, dat er een precedent is voor menselijke godheid. Het is volkomen toelaatbaar binnen het Joodse gedachtegoed en onderbouwd door de Schriften. Feitelijk worden door de moderne Joodse gemeenschap 14 Schriftgedeelten als messiaanse profetieën beschouwd. In het volgende schema zijn ze opgenomen, in de geaccepteerde orde van de Hebreeuwse Geschriften, samen met de specifieke profetie.

Jesaja 2	De Messias zal de Tempel herstellen, van daaruit regeren, Thora onderwijzen, de naties oordelen en vrede brengen
Jesaja 11	De aarde oordelen en vrede brengen
Jesaja 42	Gerechtigheid uitoefenen, zal niet schreeuwen
Jesaja 59:20	Verlosser
Jeremia 23	Als Koning regeren, welvarend, met recht en gerechtigheid
Jeremia 30	Koning David (metafoor)
Jeremia 33	Rechtvaardige spruit van David, die recht en gerechtigheid zal toedienen
Jeremia 48:47	Oordeel van Moab
Jeremia 49:39	Terugkeer gevangenschap Elam
Ezechiël 38:16	Gog verslagen
Hosea 3:4-5	Koning David
Micha 4	Herstel van de Tempel, rechter tussen naties, wereldvrede
Zefanja 3:9	Alle landen zullen één taal spreken en de Ene God aanbidden
Zacharia 14:9	<i>HaSjem</i> zal Koning zijn, zijn naam zal Een zijn en Hij zal Een zijn ( <i>Echad</i> ).

Het beeld dat uit deze korte lijst profetieën tevoorschijn komt is tamelijk een-dimensionaal. We zien de Messias als koning, heerser en verlosser, wiens koninkrijk en autoriteit de wereld beslaat en eeuwig duurt. Men refereert gewoonlijk naar deze verlosser als ‘*Masjiach ben David*’, ofwel Messias zoon van David. De reden hiervoor is gemakkelijk te begrijpen. De Messias zal uit het geslacht van David komen. Alleen de 70-jar durende monarchie van David verenigde het oude Israël. David was een machtig en bekwaam strijder, die grote dingen deed onder de zalving van God. Precies het beeld van de verlosser, waar Israël al eeuwen op wacht. Dit beeld staat echter in schril contrast met een andere figuur binnen het historische Joodse gedachtegoed – ‘*Masjiach ben Joseef*’, ofwel Messias zoon van Jozef. Hij zal een voorloper zijn van *Masjiach ben David* en zal de bannelingen weer bijeenbrengen en de Tempel herbouwen. (zie Moschiach.com). Men ziet deze persoon het beste beschreven in Jesaja's ‘lijdende dienstknecht’ en hij wordt in de Talmoed de ‘melaatse Messias’ genoemd (Tractaat Sanhedrin 98a). Van deze twee Messias figuren wordt *ben Joseef* lager gewaardeerd en *ben David* wordt verhoogd. Dit geldt vooral voor de profetieën, die in de moderne religieuze Joodse gemeenschap worden geaccepteerd.

Het is interessant te vermelden, dat dertien van de veertien genoemde profetieën de messias niet specifiek noemen. Jeremia 30 en Hosea 3, waarin Koning David als metafoor wordt gebruikt, komen hier het dichtste bij. In de meeste andere gedeelten wordt de persoon van de messias bijna niet genoemd, dit in vergelijking met zijn verdiensten. De enige uitzondering hierop vormt Zacharia 14:9. Het unieke hier is dat niet alleen de messias specifiek genoemd wordt, maar dat Zacharia hem noemt als יהוה.

וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד

In het Hebreeuws wordt het woord *bayab* verbonden met het voorzetsel *le* (*melech*) om aan te geven dat het om de toekomst gaat. God *zal* Koning zijn. In de tweede zin '*hajom haboe'* gaat het erom, dat op die speciale dag (als God als Koning zal regeren) Hij Een zal zijn en Zijn Naam Een zal zijn. Dit kan men op verschillende manieren interpreteren. Mogelijk zegt Zacharia, dat de eenheid van God gevestigd zal worden, *wanneer* Hij als Messias regeert. Dat introduceert een hele reeks van vragen en filosofieën omtrent de mogelijke meervoudigheid van God en daaropvolgend de eenheid van God. En dit moet overeenkomen met Deuteronomium 6:4, waarin staat dat God **alreeds** Een is. Zacharia 14:9 kan men ook opvatten als zeggende, dat als God regeert Hij de Enige zal zijn die regeert en dat alleen Zijn Naam aanbeden zal worden. Hoe de interpretatie ook is, het valt niet te weerleggen, dat Zacharia profeteert dat het God Zelf is die regeert,.

Er ontstaat een dilemma wanneer men naar commentaar op dit vers kijkt. Een Joods commentaar is traditioneel niet vers voor vers geschreven zoals een christelijk commentaar. Rasji (rabbi Sjloomo Jitschak, dd 1105) is mogelijk de enige uitzondering en de meest uitgebreide commentator van de Schriften in het Jodendom. Als hij zich bezighoudt met Zacharia 14:9, slaat Rashi de eerste helft van het vers over: "En de Heer (*hvhy*) zal Koning worden over heel de aarde" en geeft hij alleen commentaar op de tweede helft van het vers. Over het gedeelte 'de Heer zal Een zijn' zegt Rasji: "want alle natieën zullen hun ijdelheden afleggen en Hem erkennen, dat Hij Een is, en dat er geen vreemde god bij Hem is". En van het zinsdeel "en Zijn naam Een" zegt Rasji als: "dat Zijn Naam door iedereen genoemd zal worden."

(<http://www.chabad.org/library/article.asp?AID=16218&showrashi=true>)

Als Rasji de idee beschouwt, dat de Heer mogelijk erwijs een wordt met een andere entiteit, dan erkent hij, dat dit niet vreemd zal zijn voor God. Ten tweede erkent Rasji, dat de regering van de HEER wereldwijd zal zijn en overeenkomen met de bijbelse ideeën van wat de Messias tot stand brengt.

Als men deze tekst in Zacharia leest, komt onmiddellijk een vraag op: 'wat is de relatie tussen God en de Messias?' Ironisch genoeg wordt deze vraag binnen het Jodendom zelden gesteld, dit in tegenstelling tot de christelijke theologie. Ook verschilt deze korte lijst van profetieën, die door de Joodse gemeenschap geaccepteerd worden, enorm van de messiaanse profetieën, die door de diverse delen van de Kerk worden aangehouden. De oorzaken van dit verschil komt door wat wij als Schrift erkennen en waar we dan op focussen. Het Jodendom accepteert de TeNaCH alleen als gezaghebbende Schrift tezamen met de Mondelinge Thora, de Talmoed. Hier staat tegenover dat het protestants christendom de TeNaCH heeft gecanoniseerd en helemaal heeft aangenomen, samen met de apostolische geschriften van het Nieuwe Testament. (De katholieke kerk heeft ook nog de Apocrievie boeken heilig verklaard). **De TeNaCH en bijgaande Joodse geschriften gaan voornamelijk over wat de Messias bereikt en de tijd die hij inluidt. Het B'riet Chadasje gaat vooral over de persoon van de Messias en zijn twee verschijningen, die elk een ander doel dienen.**

### Joodse Oppositie tegen een Mens als God.

Het belangrijkste religieuze argument tegen het mens-zijn van God binnen de Joodse denkwereld is het fundament van Gods Eenheid. Het beste voorbeeld daarvan is het *Sj'ma*.

## שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד - דְּבָרִים 6:4

Het belang van dit vers zal waarschijnlijk nooit helemaal worden begrepen door de christelijke gemeenschap. Hoewel het Jodendom in zijn geheel geen algemeen geldende theologische geloofspunten kent, is dit toch wel de belangrijkste idee, die het Jodendom samenbindt. De bijbelse tekst gebruikt het woord 'echad' om God te beschrijven. Om vollediger begrip te hebben van deze eigenschap, moeten we zien hoe 'echad' verder in de Schrift wordt gebruikt.

1. "...en het werd avond en het werd morgen, één (*echad*) dag." Genesis 1:5
2. "Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en zij zullen één (*echad*) vlees worden." Genesis 2:24
3. "In het dal van Esjkol aangekomen, sneden ze een rank met één (*echad*) tros druiven af." (Numeri 13:23).

We kunnen door de andere wijzen van gebruik in de Schrift zien, dat *echad* niet alleen maar een eenvoudig enkelvoud betekent, maar vaak een samenstelling is. Het wordt als een beeld gebruikt om een totale eenheid uit te drukken, of een samengestelde eenheid.

In de 12 eeuw van deze jaartelling schreef Rabbi Mosje Ben Maimon ("Rambam" of Maimonides dd. 1204) 13 Standpunten van Geloof op. Hoewel ze niet zo duidelijk afbakenen als het *Sj'ma*, zijn ze wel een soort geloofsbelijdenis voor het Jodendom. In artikel 2 staat: "**Ik geloof met een volmaakt geloof dat God Eén is.**"

(<http://www.ou.org/torah/rambam.htm>)

Door de verwoording van dit standpunten denkt men gelijk aan het *Sj'ma*. Echter, hoewel gelijkvormig, is er een belangrijk verschil tussen dit standpunt en het *Sj'ma*. Rambam zei niet, dat God *echad* is. Hij zei, dat God *jachied* is. Beide woorden komen van dezelfde wortel en kunnen 'een' betekenen. Het verschil is, dat *echad* zowel een alleen als een samengestelde eenheid kan betekenen. *Jachied* betekent alleen maar enkelvoud. (de 13 Standpunten van Rambam kan men vinden op de bovengenoemde website van de Orthodoxe Unie of in het Commentaar van Rambam op de Misjna, Tractaat Sanhedrin, hoofdstuk 10).

Als we het leven van Rambam bekijken, kan men gemakkelijk inzien waarom deze subtiele maar belangrijke verandering werd gemaakt. Hij werd in 1135 in Cordova, Spanje, geboren in een gezin van geleerden. Toen hij dertien jaar was, werd Spanje door fanatieke moslims veroverd die niet wilden, dat het Jodendom in Spanje zou blijven bestaan. Liever dan zich onder het zwaard te laten bekeren koos de familie Maimon ervoor om 10 jaar als nomaden in het zuiden van Spanje te leven, en daarna 5 jaar lang in Marokko. Na ondraaglijke vervolging gingen ze naar Jeruzalem en Hebron, maar konden niet in het land van hun erfenis blijven door de aan hun komst voorafgaande kruistochten en het verval van het land. Tenslotte konden ze zich in vrede buiten Cairo in Egypte vestigen.

Tot aan die tijd had Mosje zijn hele jeugd en zijn leven als jong volwassene moeten vluchten van land naar land voor extreem antisemitisme. Dit werd de mal en de filter waarin hij zijn 13 Standpunten van Geloof schreef. Het gevolg hiervan waren fundamentele geloofsovertuigingen, die grotendeels reactionair waren en die diepe ingang



vonden in het Joodse gedachtegoed.

Dit is misschien wel één van de meest scherpe voorbeelden van de Joodse verwerping van een mens, die God is. Het probleem is, dat deze menselijke godheid bijna altijd wordt toegeschreven aan Jesjoea. Het is de fundering van het christendom en, natuurlijk, een erfenis van de 'kerk'.

Deze erfenis is besmet met eeuwen van openlijke haat en bloedvergieten. Georganiseerd christelijke antisemitisme begon bij Constantijn en het concilie van Nicea. Dit concilie werd bijgewoond door 318 bisschoppen, waarvan er niet één Joods was. Deze mannen onder leiding van Constantijn gaven het startsein voor opeenvolgende eeuwen van christelijk antisemitisme. Hier kwam later het geloof bij, dat het Nieuwe Testament de haat voor Joden toeliet. Er kwamen duidelijke racistische voorstellingen van de kruisiging, vervangingstheologie, de Spaanse Inquisitie, de Kruistochten, de Holocaust etc etc.!

Zelfs Maarten Luther, de leider van de Reformatie, was een felle antisemiet net als veel van de kerkvaders. Maarten Luther draagt in zijn boek De Joden en hun Leugens christenen openlijk op om de huizen, synagogen en religieuze voorwerpen van Joden te verbranden; rabbi's te verbieden les te geven; veilig reizen af te schaffen; al hun kostbare bezittingen af te pakken en hen te dwingen handarbeid te doen. (voor een volledige tekst van *De Joden en hun Leugens* zie de website: <http://www.fordham.edu/halsall/basis/1543-Luther-JewsandLies-full.html>)

Deze geschriften van Maarten Luther, die gretig werden verspreid, waren de brandstof voor de Nazi moordmachine (Brown 1992). Is het dan te verwonderen, dat Joodse mensen vandaag het Rooms-katholieke kruis, opgericht in Auschwitz, op zijn zachtst gezegd met de grootste minachting bezien (Carroll, 2001). Was het de 'christelijke' Messias, die hen doodde? Het probleem is, hoe de enkele figuur van een menselijke godheid gebruikt is om de meest walgelijke vorm van goddeloos, religieus vuur naar zijn eigen volk te rechtvaardigen.

De christelijke gemeenschap heeft eeuwenlang gedebatteerd over de fijnere punten van Jesjoea's menselijkheid, goddelijkheid en rol in de 'Godheid'. In alle eerlijkheid, wat **zo belangrijk** was voor christenen, was helemaal geen kwestie in het Joodse denken. Men moet de juiste vragen stellen. Laten we de vraag 'kan een mens god zijn?' terzijde leggen en ons een andere vraag stellen: 'Kan God een menselijke vorm aannemen?' Zelfs binnen het Joodse gedachtegoed en geschrift is het antwoord 'ja'. Maar de response op Jesjoea is een duidelijk 'nee' geweest en dat is begrijpelijk.

Dus, waar laat dat ons in de 21<sup>e</sup> eeuw? Misschien ligt voor ons de duidelijk moeilijke taak om te herstellen wat er in de geschiedenis heeft plaatsgevonden. We kunnen niet terug gaan en die geschiedenis ongedaan maken. We kunnen geen vergeving ontvangen van hele families of dorpen, die liggen in de massagraven van Europa. We kunnen alleen maar voorwaarts gaan en de wereld, waarin we leven, herstellen en ons best doen zeker te stellen, dat het niet weer gebeurt, vanaf vandaag. De Joodse wereld noemt dit *tikoen olam* (de wereld herstellen). Als lichaam van Messiasbelijdende Joodse gelovigen moeten we eraan werken, dat wij en onze acties de openbaring van de volheid van Messias aan de mensen voor wie Hij kwam ter verlossing, niet in de weg te staan. Rav Sja'uel heeft ons deze troost gegeven:

**“Want als hun verwerping de verzoening van de wereld is, wat zal hun aanneming**

anders zijn dan leven uit de doden. En zo zal heel Israël behouden worden, zoals geschreven staat: “De Verlosser zal uit Sion komen; hij zal goddeloosheid afkeren van Jacob. En dit is mijn verbond met hen, wanneer Ik hun zonden wegneem.”” (Romeinen 11:15, 26, 27).

### Joodse Politiek en de Goddelijkheid van de Messias.

Veel Joodse mensen houden vast aan de gedachte, dat gericht zijn op het God-zijn van Jesjoea een geloofsbelijdenis toont, die meer bij een ‘christelijke’ dan bij een ‘Joodse’ benadering hoort.

Hier zit een politiek vooroordeel achter, dat het volgende omvat:

1. **Bitterheid:** Hoe kunnen wij, Joden, de Messias van onze niet-Joodse christelijke vervolgers omarmen?
2. **Trots:** Wat denken de christenen wel, dat ze ons Joden kunnen zeggen wie de Messias is?
3. **Verraad:** Voor een Jood lijkt het op verraad om Jesjoea als Messias aan te nemen.
4. **Vrees:** Het Joodse volk zal de waarheid onder ogen moeten zien, dat Degene die ze verworpen hebben, de Messias is.

Om bovenstaande en andere beweegredenen heeft het Joodse overleven nauw samengehangen met ontkenning middels een obsessieve behoefte om de godheid van Jesjoea te weerleggen. Aan de ene kant heeft de kerk uit de volken in de geschiedenis herhaaldelijk geprobeerd om het recht van God in eigen handen te nemen, met als gevolg antisemitisme. Aan de andere kant heeft een groot deel van ons Joodse volk Jesjoea verworpen en van de Thora een afgod gemaakt. Voor de Joodse persoon vereist dit een diepe nederigheid om de niet-Joodse christelijke gemeenschap te vergeven en het God-zijn van Jesjoea aan te nemen en te omarmen wat de christenen allang zeggen: *Jesjoea HaMaschiach* is Heer.

### Eerste prioriteiten

Misschien denkt u wel, waarom kunnen we ons niet concentreren op *tesjoeva*, geloof, het volgen van **Messias** en het onderwerp van zijn God-zijn bewaren voor een later stadium in discipelschap en onderwijs?

Wel, als Jesjoea *niet* God in het vlees is, *niet* godheid, dan valt het hele argument, dat Hij de Messias is, uit elkaar, gezien Jesaja 43:11. Indien Jesjoea echter God is, geboren als mens om tot zonde-offer voor ons te worden, dan was Hij goed in staat ons vrij te zetten van de wet van zonde en dood, omdat alleen God de zonde kan vergeven.

Met andere woorden: *tesjoeva* (berouw), geloof en gehoorzaamheid (het volgen van Messias) zijn alle gebaseerd op het God-zijn van de Messias! De Schrift zegt ons dat we God moeten aanbidden en Hem alleen dienen. Hieruit volgt, dat we Jesjoea niet kunnen aanbidden, tenzij Hij God *is*! Als Hij God niet is, dan is zijn offer zonder waarde. Bekering, geloof en gehoorzaamheid worden operationeel op basis van wie Messias *is*, niet door wat we *doen*.

Waar het hier om lijkt te gaan, is de verhouding tussen genade en werken. *Tesjoeva* (berouw, bekering), geloof en gehoorzaamheid (het volgen van Messias) houden werken in. Dingen die we **doen**, of God **aanbieden**. Hier tegenover is het God-zijn van Jesjoea iets dat **God ons aanbiedt**. Deze kennis is iets, dat we alleen maar kunnen ontvangen, niet aanbieden.

Als we nieuwe Messiaans-Joodse gelovigen *tesjoeva*, geloof en gehoorzaamheid leren zonder hen te leren over de genade van God, die door Jesjoea werkzaam is geworden, dan worden het louter werken en zijn ze van geen enkel nut. We negeren dan de genade van God en blijven onder de heerschappij van de Wet. Jesjoea is en blijft de/onze Grote Hoeksteen, waarop wij ons fundament kunnen bouwen. Dat is waar het om gaat.

### Het Onderzoeken en Uitproberen van Grenzen.

Het God-zijn van Jesjoea is in de grotere Joodse gemeenschap de meest controversiële kwestie, en de scheidslijn die al eeuwen lang is getrokken. Met andere woorden: geloof in de godheid van Jesjoea alleen al impliceert, dat een Joods persoon uit het Jodendom in het christendom overgaat. En in hun ogen zijn we dan problematisch, en zelfs te vrezen, omdat we weigeren te accepteren, dat we de grens zijn overgegaan, en onszelf een etiket op te plakken, dat zij graag zouden willen. Het begrijpen, dat Jesjoea de volle openbaring is van God **en** de Messias van Israël, breekt voor ons het wederzijdse, exclusieve identiteitsplaatje af, dat zo lang bestaat tussen Jodendom en christendom. Jesjoea is Degene, die zegt dat **“wie Mij gezien heeft, de Vader heeft gezien”** (Joh. 14:9), en belooft: **“als je je aan mijn geboden houdt, blijf je in mijn liefde, zoals Ik me ook aan de geboden van mijn Vader gehouden heb en in Zijn liefde blijf”**. (Joh. 15:10). Als we zeggen dat Jesjoea God is, wijden wij ons leven toe aan het navolgen van zijn gehoorzaamheid aan de Vader. Onze belijdenis van Jesjoea is daarom de grootste bevestiging van onze roeping om trouw te zijn aan het verbond.

Net als opgroeiende kinderen die soms ‘groeipijnen’ hebben, is de Messiaans Joodse beweging grenzen aan het verkennen en uitproberen. Mogelijk is het een legitieme stap in onze zoektocht naar onze identiteit als Messiaanse Joden; wie we zijn en waarom we er zijn. Wie net als ik is opgegroeid, heeft ook tucht ondergaan, wanneer het nodig was; een deel van het disciplinaire proces en een deel van het volwassen worden.

Een aantal jaar geleden is er in Israël over dit onderwerp een discussie gevoerd. Hierbij werd aan Messiaanse Joden gevraagd een verklaring te ondertekenen die het God-zijn van Jesjoea bevestigde. Dit is een illustratie van het belang van deze leerstelling. De uitdaging is: hoe strikt trekken we de grenzen er omheen? Wij behandelen anderen als ‘ongelovigen’ uitgaande van de belijdenis en omschrijving van onze geloofsovertuigingen in de godheid van Jesjoea. Is dat verkeerd? Nee! Daarom is het zo essentieel, dat we elkaar proberen te begrijpen. Zo veel staat er feitelijk op het spel. Het lijkt mij, dat velen in onze Messiaans-Joodse gemeenschappen in gebed aan het worstelen zijn om vast te stellen wat geaccepteerd kan worden met behoud van deze leerstelling.

Evenwel, de godheid van Jesjoea (als een basaal theologisch gegeven) toont ons, dat zijn rol als Messias op het spel staat en dat de aard van zijn wezen van essentieel belang is met betrekking tot Wie Hij is en wie wij als Gods schepping zijn! Het vereist nederigheid om toe te geven, dat de antwoorden liggen voorbij onze menselijke pogingen onszelf te

beschermen. De godheid van Jesjoea vereist vertrouwen in een soevereine God, wiens wegen niet onze wegen zijn en wiens gedachten niet onze gedachten.

Lange tijd heeft ons Joodse volk zich meer verlaten op de mondelinge overlevering dan op de *Roeach baKodesj*. De rabbijnen hebben de gaten in de wet opgevuld, het 'hoe te...!', en 'wat, als...!'. Kenmerkend voor het rabbinale/synagogale systeem is het gericht zijn op werken. Het is voor ons Joodse mensen een bittere pil om te slikken, als wij leren, dat het antwoord op het ware leven en *sjalom* niet in onze macht ligt.

Maar geen paniek! Wanneer we eenmaal duidelijkheid hebben over het God-zijn van Jesjoea en beseffen, dat alleen door geloof in Hem wij vergeving van zonden, een nieuwe natuur en eeuwig leven hebben, kunnen we naar anderen uitreiken in de Geest, en vol vertrouwen en met autoriteit hen bereiken.

Een struikelblok voor ons Joodse volk is de idee, dat onze geliefden voor eeuwig verloren zijn als ze Jesjoea niet als Messias en God aannemen. Dat lijkt buitengewoon oneerlijk. Maar we gaan dwalen, als we bereid zijn een compromis te sluiten, omdat we er zo sterk naar verlangen, dat onze Joodse geliefden naar de hemel zullen gaan. We kunnen uitreiken in liefde en elkaar vasthouden, als we verdriet hebben over degenen die de waarheid weigeren in te zien. Het is de barmhartigheid van God die tot bekering leidt.

*[Als redactie geloven we, dat JHWH hier meer ruimte laat dan de schrijver aangeeft.]*

### Conclusie

De godheid van Jesjoea staat centraal in alles wat we **zijn**. Door zowel God als mens te zijn wordt Jesjoea de bron van onze redding. In de geschriften van het B'riet Chadasja is er een ontwikkeling te zien in het begrijpen van wie Jesjoea is – als Koning van Israël in de synoptische Evangelieën en het boek Handelingen; als Hoofd van het Lichaam in de brieven van Sja'oele, en als manifestatie van God in menselijke gestalte in de geschriften van Johannes (Jochanan).

Met elk stadium in de openbaring van Jesjoea is er een corresponderende openbaring van **onze** bestemming in Hem! Wij beginnen te veranderen, of het nu is door te wandelen in dezelfde geestelijke kracht en autoriteit als de *Sj'lichiem* (Apostelen) van Jesjoea, omdat ze zijn kracht en autoriteit begrepen, zowel in deze als in de toekomstige wereld (Mattheüs 16:17-19; Efeze 1:17-21), of door te mediteren over het visioen van Jesjoea getoond in het boek der Openbaring. Wanneer we Hem gaan zien zoals Hij werkelijk is, gaan we ook zien wie wij zijn in Hem. Zijn ogen zijn een vlammend vuur. Hij draagt vele kronen. Hij is in het wit gekleed, met een gouden band over zijn borst en er komt een zwaard uit Zijn mond. Zijn haar is als wol en zijn gelaat schijnt als de zon.

Vrienden, als dat beeld IN je komt, maakt het jou anders. Er is nieuwe kracht, passie en zuiverheid. Heiligheid brandt vleselijkheid en wereldse gezindheid weg. We gaan het Koninkrijk zien vanuit een hemels perspectief. We worden klaargemaakt voor Zijn komst. We hebben een nieuwe bekwaamheid om te strijden. We krijgen heerschappij en autoriteit toebedeeld.

Bovendien staat de godheid van Jesjoea centraal in alles wat wij **doen**. Vanwege de godheid van Jesjoea hebben wij als Messiaans Joodse gemeenschap wereldwijd in Zijn Naam onze liefde ten toon gespreid door op aperte noden te reageren, zoals het zorgen

voor onderdak, baan en Hebreeuws taalonderwijs, voedsel voor Joodse vluchtelingen en gezinnen, rechtskundige bijstand voor Messiaanse Joden, die door de orthodoxe Joden worden aangevallen. We kunnen de kracht van God door Jesjoea laten zien, hoe die levens verandert en het karakter opbouwt. Wij moeten louter hoofdkennis voorbijgaan in het dienen van ons Joodse volk (1 Cor. 2:1-5). We kunnen bedieningen opstarten die uitreiken naar de collectieve ziel en geest van ons Joodse volk. We kunnen genezingsseminars aanbieden om de emotionele wonden van ons volk te bereiken. We kunnen lesgeven over principes hoe angst, depressie, geestelijke kwelling, bitterheid, afwijzing en verlatenheid te overwinnen. We kunnen gebedsbediening aanbieden, de beginselen van vergeving aanleren, en getuigenissen geven van de overwinnende kracht en liefde van God door Jesjoea. We verschaffen in onze eigen Messiaanse synagoge deze bediening en ik kan getuigen van de behoefte daaraan.

Veel Joodse mensen worden tot het spirituele aangetrokken, van Kabbala tot Zen boeddhisme. Natuurlijk is de godheid van Jesjoea de enige ware plaats, waar het Joodse volk zich op een **veilige** wijze met het geestelijke kan verbinden. We kunnen ons Joodse volk helpen een verbinding te maken met wie ze zijn in de geest, en daar hoort bij hen kennis te laten maken met Gods *Roeach HaKodesj* en de gaven van de Geest. Deze grens moet nog veroverd worden. Het is gebaseerd op de genade die beschikbaar is gemaakt in de geschriften van het Nieuwe Verbond, door de verzoening van Gods Offerlam. De genade van God komt overduidelijk voor in de TeNaCH, maar wordt naar mijn mening onder ons Joodse volk vaak over het hoofd gezien of gereduceerd tot het doen van goede werken.

Geloof, of vertrouwen, wordt gevoed door een relatie met God, niet door religieuze werken. Wij gehoorzamen omdat we dat willen, omdat we van God houden en Hem willen kennen; omdat het God behaagt; omdat het goed voelt en zegeningen voortbrengt; omdat het realiteit is en omdat het juist is. Het maakt de Sjalom van God vrij; het biedt herstel aan van de val van de mensheid in de Tuin; het verzoent ons met God; het is authentiek. Het is waar het in de Bijbel om gaat, zowel in de TeNaCH als in het B'riet Chadasja.

*(vertaald uit het Engels door Joke C. de Jongh-de Zeeuw)*

### **Referenties:**

Soncino Talmud, Seder Nekezin, Tractate Sanhedrin, pgs. 98a-100a, Tractate Sukka, pg. 52a, Soncino Press and Oxford University Press

Encyclopedia Judaica. (1971) Keter Publishing House. Jerusalem, Israel

Brown, Michael. (1997) *Our Hands Are Stained With Blood*. Destiny Image Publishers, Inc. Shippensburg, PA.

Carroll, James. (2001) *Constantine's Sword*. Houghton Mifflin Company. New York, New York.

Friedman, David. (2005) Unpublished notes on the Messiah.

Nadler, Sam. (1997), The Messianic Answer Book, Word of Messiah Ministries.

<http://www.answers.com/jewish%20messiah> (2005)

<http://www.religionfacts.com/judaism/beliefs/messiah.htm> (2005)

<http://www.jewfaq.org/moshiach.htm> (2001) Tracey R. Rich

[http://www.moshiach.com/discover/tutorials/moshiach\\_ben\\_yossef.php](http://www.moshiach.com/discover/tutorials/moshiach_ben_yossef.php) Rabbi Jacob Immanuel Schochet

<http://www.chabad.org/library/article.asp?AID=63255> (2005) The Judaica Press Complete Tanach with Rashi, (Zechariah commentary)

<http://www.hopeofisrael.net/messiah1.htm> (2005) Messianic Prophecies Hope of Israel Baptist Mission

<http://www.ou.org/torah/rambam.htm> (2005) (13 Statements) Orthodox Union

<http://www.rambam.co.il/rambam.phtml> (2005) (Rambam bio) Institute of Jewish Medicine

<http://www.fordham.edu/halsall/basis/1543-Luther-JewsandLies-full.html> , (2001) Paul Halsall.

<http://www.yashanet.com/library/antisem.htm> Petah Tikvah Magazine Vol. 14, No. 3